

Bijlage 3. Behandeling van de adviezen bij het ministerieel besluit tot definitieve bescherming als archeologische site van de site van het Celtic Field complex van het Kolisbos in Neerpelt

Provincie: Limburg

Gemeente: Neerpelt, 2de afdeling, sectie D

Objectnummer: 4.04/72025/101.1

-

Dossiernummer: 4.001/72025/111.1

Omschrijving:

de site van het Celtic Field complex van het Kolisbos

Mij bekend om gevoegd te worden bij het besluit van heden:

Brussel, 07 JULI 2017

De Vlaamse minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed,

Geert BOURGEOIS

1. Adviezen uitgebracht voorafgaand aan de voorlopige bescherming

1.1. Adviezen uitgebracht door de departementen en agentschappen van de beleidsdomeinen RWO, LNE, MOW en LV

1.1.1. Beleidsdomein Ruimtelijke ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed

Het advies werd gevraagd op 26 juli 2016.

Het departement noch de overige agentschappen brachten advies uit over de bescherming van het onroerend goed. In uitvoering van artikel 6.1.3 van het Onroerenderfgoeddecreet zijn de adviezen gunstig.

Conclusie: Het advies heeft geen invloed op het inhoudelijk dossier en het ministerieel besluit.

1.1.2. Beleidsdomein Leefmilieu, Natuur en Energie

Het advies werd gevraagd op 26 juli 2016.

- De Afdeling Land en Bodembescherming, Ondergrond, Natuurlijke Rijkdommen bracht op 23 augustus 2016 een gecoördineerd advies uit van de dienst Ondergrond Vlaanderen, de dienst Land en Bodembescherming en de dienst Natuurlijke Rijkdommen.

Behandeling van het advies:

"In antwoord op uw vraag voor advies i.v.m. de voorlopige bescherming als archeologische site van het Celtic Field complex van het Kolisbos te Neerpelt. kunnen wij u mededelen dat de afdeling Land en Bodembescherming, Ondergrond, Natuurlijke Rijkdommen van het departement Leefmilieu, Natuur en Energie vast stelt dat het ontginningsgebied (gewestplan) aan de Torenstraat-Rooie Pier uitgesloten is uit de perimeter van de als te beschermen voorgestelde archeologische site. Deze uitsluiting is o.i. terecht omdat het inderdaad geen zin heeft om aan deze zone, waar het archeologisch bodemarchief niet meer aanwezig is, het statuut van archeologische site toe te kennen. De verdere optimale ontginning en de realisatie van de nabestemming van dit ontginningsgebied mag wel niet gehypothekeerd worden."

Antwoord: Het vermelde ontginningsgebied is inderdaad door zandontginning archeologisch vernield, niet opgenomen in de perimeter van de bescherming, en opgenomen als zone in de kaart van 'Gebieden waar Geen Archeologie verwacht wordt'. Voor het overige ontginningsgebied kan de archeologische bescherming de bestemming uiteraard niet wijzigen. Bij de ontginning van deze zone kan het primaire streefdoel van de bescherming, behoud 'in situ', dan ook niet gehandhaafd worden. In dit geval dient een behoud 'ex situ', middels een archeologische opgraving, uitgevoerd te worden.

Conclusie: Het advies heeft geen invloed op het inhoudelijk dossier en het ministerieel besluit.

- Het Agentschap Natuur en Bos bracht op 29 juli 2016 advies uit.

Behandeling van het advies:

"Het gebied dat voorlopig beschermd zal worden is bijna volledig opgenomen in het uitgebreid bosbeheerplan Kolis, geregistreerd als UBBP-LI-09-301 en goedgekeurd op 15-03-2010 voor een periode van 20 jaar. Bij de bescherming wordt het gebied opgedeeld in 2 zones. De zone type A waarbij de Celtic fieldstructuur nog duidelijk zichtbaar is en waarbij zowel het behoud van het microreliëf en het behoud van het aanwezige bodemarchief van belang is, is

hoofdzakelijk in eigendom van de gemeente Neerpelt. De afbakening als type B zijn deels in eigendom van de gemeente Neerpelt en deels privé-eigendom.

Samengevat komt het er op neer dat de voorlopige bescherming niet in strijd is met de beheerdoelstellingen van het beheerplan.

Er is ook vanuit de entiteit Terreinbeheer van ANB geen bezwaar voor de bescherming van het Kolisbos als archeologische site, integendeel het kan zelfs bijdragen tot de bescherming ervan. Het ministerieel besluit verhindert niet om de doelstellingen zoals opgenomen in het bestaand bosbeheerplan (goedgekeurd 2008) te realiseren en botst ook niet met de doelen. Het MB somt ook op welke beheersmaatregelen nog mogelijk zijn, deze zijn alle compatibel met het vooropgestelde beheer van de open natuur en bos, maar de maatregelen in het beheerplan zullen wel moeten aangepast worden. Praktisch geeft dit een beperkte meerkost. Maar indien na de bescherming een beheerplan wordt opgemaakt door Onroerend Erfgoed kan er door de eigenaars van de betrokken percelen een bijkomende beheerssubsidie worden aangevraagd. Indien er een beheerplan wordt opgesteld zou dit best in samenwerking met het Agentschap voor Natuur en Bos gebeuren onder de vorm van een geïntegreerd natuurbeheerplan.

Een concrete analyse van de doelstellingen van de voorlopige bescherming leidde tot volgende vaststellingen:

Concreet hebben we deze doelstellingen vergeleken met de doelstelling van de overlappende bestanden. De doelstellingen zijn niet strijdig maar hebben wel gevolgen voor de beheermaatregelen.

Voor zone A, is het heel belangrijk dat het microreliëf niet beschadigd wordt. Zone A bevat hoofdzakelijk bestanden in eigendom van de gemeente Neerpelt. Voor de bestanden 20a, 21a, 22a, 23a, 24a, 24a, 25a, 29a, 42a, 45a, 46a, 47a en de bestanden in privé-eigendom 49a, 49d, 49e, 49f, 49g, 49h (allen eigendom Winters nv) en 48 bestaat het beheer uit normale dunningen. Indien bij het uitvoeren van de dunningen rekening wordt gehouden met bovenstaande bemerkingen vormt dit geen probleem. In de bestanden 26a, 27a, 28a, 50a, 54a, 55a, 56a, 57a, 58a, 59a 60a, 61a, 62a en 80a zullen er kaalkappen gebeuren voor de aanleg van kleinere tot grote open plekken. Bij het uitvoeren van deze kappingen zal rekening moeten gehouden worden met bovenstaande aandachtspunten om te voorkomen dat het microreliëf beschadigd wordt.

Voor het privé-bestand 36a is een omvorming naar inheems loofhout voorzien door middel van een eindkap. Maar aangezien deze reeds is uitgevoerd zijn er geen effecten meer te verwachten.

Bij zone B is het microreliëf (bijna) niet meer aanwezig en beperkt de doelstelling zich tot het behouden van het aanwezige bodemarchief.

Voor de bestanden 19a, 30a, 31a, 32a, 33a, 35a, 37a, 48a, 56a, 63a, 64a, 65a, 66a en de privé-bestanden 4a, 39a, 40a, 48d, 49b, 56a, 57a zijn er enkel dunningen voorzien. De maatregelen voor bestanden 40a, 49a, 50a (deel), 56a, 63a, 64a (allen openbaar) bestaat uit omvormingen/of aanleg van (kleine) open plekken. Deze maatregelen zullen geen negatief effect hebben op de doelstelling behoud van het bodemarchief."

Antwoord: Deze opmerkingen benadrukken dat het huidige beheer van het gebied niet in strijd is met de doelstellingen van het voorstel tot bescherming van de archeologische site. Ze zijn dan ook geen aanleiding voor aanpassingen aan het ontwerp van ministerieel besluit en het inhoudelijk dossier.

Conclusie: Het advies heeft geen invloed op het inhoudelijk dossier en het ministerieel besluit.

1.1.3. Beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken

Het advies werd gevraagd op 26 juli 2016.

Het departement noch de agentschappen brachten advies uit over de bescherming van de onroerende goederen. In uitvoering van artikel 6.1.3 van het Onroerenderfgoeddecreet zijn de adviezen gunstig.

Conclusie: Het advies heeft geen invloed op het inhoudelijk dossier en het ministerieel besluit.

1.1.4. Beleidsdomein Landbouw en Visserij

Het advies werd gevraagd op 26 juli 2016.

Het departement Landbouw en visserij, afdeling Beleidscoördinatie en Omgeving, bracht op 28 juli 2016 advies uit.

Hierbij werden de volgende opmerkingen geformuleerd:

- "In art. 5 van het MB wordt vermeld dat o.a. voor volgende handelingen aan de beschermde archeologische site een toelating moet worden aangevraagd: 1° het wijzigen van het microreliëf; 8° het scheuren van grasland; 9° het omzetten van gras- naar akkerland; 10° het eerste diepploegen van akkerland. Aangezien binnen het agrarisch gebied van deze archeologische site enkel akkerland aanwezig is, zal voornamelijk art s. 10° een knelpunt vormen vanuit landbouwkundig oogpunt. Het Dept. Landbouw en Visserij stelt zich hierbij de vraag wat onder 10° bedoeld wordt met "diepploegen" : over welke diepte gaat het hier? Het Dept. Landbouw en Visserij wenst daarenboven het principe van de vrijheid van teeltkeuze te benadrukken."

- "We stellen vast dat de op de kaart (omgevingsplan) en in art. 1 van het MB vermelde kadastrale perceelsnummers, niet volledig overeenstemmen met de kadastrale perceelsnummers, zoals vermeld in het dossier onder punt 2.3. Een voorbeeld : op de kaart en in het MB staat perceelsnummer 'D 906F74; welke niet vermeld staat onder punt 2.3 van het dossier. Dit dient gecorrigeerd te worden."

- "Gezien het actuele beroepslandbouwgebruik (akkers en voedergewassen) in agrarisch gebied;

- aangezien slechts een beperkte oppervlakte (zo'n 7 ha van de archeologische site gesitueerd is in agrarisch gebied;*
 - gezien de landbouwgebruikspercelen met agrarische bestemming aan de rand van de archeologische site gelegen zijn;*
 - aangezien het agrarisch gebied hoofdzakelijk gesitueerd is in de deelzone B I= zone zonder zichtbare aanwezigheid van structuren van het Celtic Field complex)*
- adviseert het Dept. Landbouw en Visserij om het agrarisch gebied niet in de archeologische site op te nemen.*

Het gaat om volgende kadastrale percelen (zie kaart omgevingsplan in een agrarische bestemming :

D907Y9, D906F14, D906M3, D906AS, D906N12, D903M17."

"Het Dept. Landbouw en Visserij geeft gunstig advies voor de voorlopige bescherming als archeologische site van de site "Celtic Field complex van het Kolisbos in Neerpelt" op voorwaarde dat het gebied met een agrarische ruimtelijke bestemming (zo'n 7 ha, niet in de archeologische site wordt opgenomen."

Antwoord: De percelen met een agrarische bestemming zijn inderdaad alleen gesitueerd in de deelzone waar naar de analyse van het Digitaal Hoogtemodel Vlaanderen geen sporen van het Celtic Field complex meer in het huidige reliëf bewaard zijn. Echter, op recente en oudere luchtfoto's zijn op deze akkers wel sporen zichtbaar van dit prehistorische akkercomplex. Bovendien werden op een aantal van deze akkers ook vondsten gerapporteerd via

metaaldetectie. De percelen maken dus duidelijk deel uit van het Celtic Field systeem. Zoals in de andere zones waar geen oppervlaktestructuren bewaard zijn, wordt hier niet verwacht dat er archeologische informatie zal kunnen onttrokken worden uit de walstructuren van het complex, maar worden wel andere nog bewaarde sporen (bewoning, begraving, ...) verwacht. Deze percelen maken dus integraal deel uit van het sitecomplex, en van de te beschermen archeologische site.

-De archeologische bescherming kan de bestemming van percelen niet wijzigen, dus ook niet het gebruik van akkerland, of de teeltkeuze.

-In het ministerieel besluit wordt de term 'diepploegen' nader gedefinieerd als: "*het diepploegen, diepwoelen en diepspitten van akkerland dieper dan 50 cm.*"

-De fouten in de oplistijng van de perceelnummers ten opzichte van het omgevingsplan werden gecorrigeerd.

Conclusie: het advies heeft invloed op het inhoudelijk dossier en het beschermingsbesluit. Het inhoudelijk dossier en het beschermingsbesluit werden als volgt aangepast:

- De oplistijng van perceelnummers werd gecorrigeerd en de term 'diepploegen' werd nader gedefinieerd.
- De percelen in agrarisch gebied werden niet uit de perimeter van de bescherming gehaald, aangezien de archeologische gegevens erop wijzen dat deze percelen duidelijk deel uitmaken van de archeologische site.

1.2. Advies uitgebracht door de betrokken gemeente Neerpelt

Het advies werd gevraagd op 26 juli 2016.

Het college van Burgemeester en Schepenen bracht geen advies uit over deze bescherming. In uitvoering van artikel 6.1.3. van het Onroerenderfgoeddecreet is het advies gunstig.

Conclusie: het advies heeft geen invloed op het inhoudelijk dossier of het beschermingsbesluit.

1.3. Advies uitgebracht door de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed (VCOE)

Het advies werd gevraagd op 26 juli 2016.

De VCOE bracht op 15 september 2016 een gunstig advies uit over de bescherming van het onroerend goed. Het advies maakt integraal deel uit van het beschermingsdossier.

Behandeling van het advies:

"°6. Artikel 4 van het ministeriële besluit formuleert de voorschriften voor instandhouding en onderhoud van de te beschermen archeologische site. De commissie merkt op dat het afdwingen van het verbod op metaaldetectie in punt 5° ten laste komt van de zakelijkrechthouder. Dit lijkt niet logisch. De commissie vraagt de metaaldetectie op te nemen als een toelatingsplichtige handeling zodat de toelatingsplicht automatisch op derden van toepassing wordt. "

"°7. Artikel 5 somt de toelatingsplichtige handelingen op. De commissie vindt het positief dat de toelatingsplicht van toepassing is binnen de gehele archeologische zone. Dankzij de differentiatie die wordt aangebracht in de beheersdoelstellingen, kunnen de toelatingsplichtige handelingen gericht en efficiënt worden afgewogen en beoordeeld. Art. 5, 10° stelt dat een toelating moet worden gevraagd voor het eerste diepploegen van akkerland. De commissie vraagt dit nader te omschrijven en toe te voegen: '*het diepploegen, diepwoelen en doepsippen van akkerland dieper dan 50cm.*'"

“8. Tot slot formuleert de commissie opmerking(en) bij het inhoudelijke dossier:

- De nadruk van de bescherming ligt op het Celtic Field Complex. Dit wordt goed onderbouwd en geïllustreerd. Er wordt echter ook gewezen op het belang van de aanwezigheid van een grafheuvel uit de ijzertijd en van een vindplaats uit de Romeinse tijd. De locatie van beide vindplaatsen is echter moeilijk te situeren op de kaarten. Ze worden in de tekst gesitueerd ten opzichte van de Kolisloop, maar ook die is niet aangeduid op de kaarten. De commissie vraagt een duidelijk overzichtsplan op te nemen waarop de verschillende vindplaatsen duidelijk worden gesitueerd.
- Daarbij aansluitend vraagt de commissie de kaarten in het inhoudelijk dossier en in de fotoregistratie minstens te voorzien van een noordpijl en coördinaten.”

“9. Op basis van bovenstaande argumentatie en opmerkingen geeft de commissie een voorwaardelijk gunstig advies voor de voorlopige bescherming als archeologische site van de site Celtic Field complex van het Kolisbos in Neerpelt. De commissie vraagt:

- Het verbod op metaaldetectie te schrappen in artikel 4 en op te nemen als toelatingsplichtige handeling in artikel 5 (paragraaf 6);
- De toelatingsplicht in artikel 5, 10° nader te omschrijven (paragraaf 7);
- Een overzichtskaart toe te voegen aan het inhoudelijk dossier met aanduiding van de diverse vindplaatsen (par. 8);
- Kaarten te voorzien van een noordpijl en coördinaten (par. 8).”

Antwoord:

-Het verbod op metaaldetectie werd geschrapt in artikel 4 van het ministerieel besluit. In de plaats hiervan wordt onder artikel 3 van het ministerieel besluit de volgende paragraaf toegevoegd: “Wat betreft metaaldetectie, geldt voor elke beschermde archeologische site Deel 5, Hoofdstuk 33, paragraaf 1 van de Code van goede praktijk voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren: *‘De erkende metaaldetectorist spoort geen vondsten op in beschermde archeologische sites. Voordat hij op het terrein gaat detecteren, verifieert hij dat gegeven in het register van beschermingen op de website van Onroerend Erfgoed.’* Uitzondering kan echter gemaakt worden voor metaaldetectie in het kader van monitoring van de vindplaats in functie van de bescherming als archeologische site.” Onder artikel 5 is eveneens een punt toegevoegd: “-metaaldetectie in het kader van monitoring van de site in het kader van de archeologische bescherming.”

-In het artikel 5,10° (nu: art. 5,7°) wordt de term ‘diepploegen’ nader gedefinieerd als volgt: *‘het diepploegen, diepwoelen en diepspitten van akkerland dieper dan 50cm.’*

-De aanduiding van de vermelde grafheuvel en de loop van de Kolisloop werd aangebracht in figuur 9. De juiste begrenzing van de Romeinse site is momenteel nog niet duidelijk. Voor de ligging ‘bij benadering’ verwijzen we naar de activiteiten van de Heemkundige kring, zoals weergegeven op figuur 3 van het inhoudelijk dossier.

-De kaarten werden voorzien van noordpijl, schaal en coördinaten.

Conclusie: het advies heeft invloed op het inhoudelijk dossier en het beschermingsbesluit. Het inhoudelijk dossier en het beschermingsbesluit werden als volgt aangepast:

-In het ministerieel besluit werd het verbod op metaaldetectie verplaatst van artikel 4 naar artikels 3 en 5.

-De term ‘diepploegen’ werd nader gedefinieerd.

-De aanduiding van de vermelde grafheuvel en de loop van de Kolisloop werd aangebracht in figuur 9. De juiste begrenzing van de Romeinse site is momenteel nog niet duidelijk. Voor de ligging ‘bij benadering’ verwijzen we naar de activiteiten van de Heemkundige kring, zoals weergegeven op figuur 3 van het inhoudelijk dossier.

-De kaarten werden voorzien van noordpijl, schaal en coördinaten.

1.4. Conclusie voorafgaand aan de voorlopige bescherming

De uitgebrachte adviezen hebben invloed op het inhoudelijk dossier en het beschermingsbesluit. Het inhoudelijk dossier en het beschermingsbesluit werden als volgt aangepast:

-In het ministerieel besluit werd het verbod op metaaldetectie verplaatst van artikel 4 naar artikels 3 en 5.

-De term 'diepploegen' werd nader gedefinieerd.

-De aanduiding van de vermelde grafheuvel en de loop van de Kolisloop werd aangebracht in figuur 9. De juiste begrenzing van de Romeinse site is momenteel nog niet duidelijk. Voor de ligging 'bij benadering' verwijzen we naar de activiteiten van de Heemkundige kring, zoals weergegeven op figuur 3 van het inhoudelijk dossier.

-De kaarten werden voorzien van noordpijl, schaal en coördinaten.

-De oplijsting van perceelsnummers werd gecorrigeerd.

2. Bezwaren uitgebracht na de voorlopige bescherming

Gemeente Neerpelt organiseerde het openbaar onderzoek van 16 december 2016 tot 16 januari 2017. Tijdens het openbaar onderzoek organiseerde de gemeente een hoorzitting op 12 januari 2017. Het verslag van deze hoorzitting is opgenomen in het PV dat de gemeente opstelde over het openbaar onderzoek. Het PV en de bezwaren maken integraal deel uit van het beschermingsdossier.

Tijdens het openbaar onderzoek werden 10 schriftelijke bezwaren ingediend. Deze worden achtereenvolgens behandeld.

Omwille van privacy-redenen zijn de bezwaren van particulieren anoniem opgenomen in dit document. Het beschermingsdossier bevat een overzicht van alle bezwaren en de gegevens van de bezwaarindieners.

2.1. Bezwaar uitgebracht door bezwaarindieners 1 tijdens het openbaar onderzoek

'De archeologische bescherming verhinderen dat ik in de toekomst het bos op een hedendaagse manier kan exploiteren. Eerst zullen we ook steeds een advies moeten vragen bij een archeoloog. De kosten van dit advies zijn ten laste van de eigenaar net zoals de extra kosten die de exploitatie met zich meebrengen. We zullen dus in de toekomst minder lusten hebben van ons onroerend goed maar wel meer lasten.'

'Ik had begrepen dat dit een zeer belangrijke archeologische site is voor Vlaanderen. Als dit effectief zo is, kan de overheid daar ook iets tegenover plaatsen of moeten de privé eigenaar opdraaien voor de kosten van algemeen belang?'

'Daarnaast werd bij het opstellen van het ontwerp de privé eigenaars niet gehoord; wel de andere belanghebbenden. Waarom werd er geen afvaardiging van de privé eigenaars uitgenodigd?'

Behandeling van de bezwaren:

Naar aanleiding van de bezorgdheden geuit tijdens de hoorzitting op 12 januari 2017 en in de schriftelijke bezwaren, aangaande de commerciële exploitatie van het bos, werd op 20-04-2017 een bijkomende vergadering gehouden met het agentschap Onroerend Erfgoed, het

agentschap Natuur en Bos, de Bosgroep, de gemeente Neerpelt, en een aantal van de privé-eigenaars. Tijdens deze bespreking werden de bepalingen in het ministerieel besluit aangepast in functie van een optimale afstemming van de noodzaken van enerzijds de bosexploitatie, anderzijds de archeologische bescherming.

Het Onroerenderfgoeddecreet (art 6.1.1/1) stelt dat de beschermingsvoorschriften geen beperkingen kunnen opleggen die werken of handelingen absoluut verbieden of onmogelijk maken die overeenstemmen met de plannen van aanleg of de ruimtelijke uitvoeringsplannen van kracht in de ruimtelijke ordening, noch de realisatie van die plannen en hun bestemmingsvoorschriften verhinderen. De bescherming van een archeologische site heeft als gevolg dat eigenaars en gebruikers de site in goede staat moeten behouden en dat er een archeologienota of een schriftelijke toelating nodig is om op het terrein van de beschermde archeologische site bepaalde werken uit te voeren. Maar de bescherming maakt dus geen handelingen onmogelijk die overeenstemmen met de planbestemming van het terrein.

De kosten van het archeologisch onderzoek worden volgens het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 gedragen door de vergunningsaanvrager. Als flankerende maatregelen worden echter een aantal premies voorzien (art. 10). In de eerste plaats kan de opmaak van een beheersplan een belangrijk houvast vormen; dit wordt dan ook sterk aanbevolen. Het doel van een dergelijk beheersplan is een langetermijnvisie voor de site te ontwikkelen voor minstens 20 jaar. Hierin kunnen toekomstgerichte uitspraken over de evolutie van het beschermd erfgoed, beheersdoelstellingen, acties en handelingen in functie van behoud en middelen voor financiële planning opgenomen worden. Het grote voordeel is dat geen afzonderlijke toelating meer hoeft aangevraagd te worden voor alle werken die in het plan worden vrijgesteld. Voor de opmaak van een dergelijk beheersplan kan men ook financiële steun aanvragen in de vorm van een onderzoekspremie (Onroerenderfgoedbesluit art. 11.3.1,1°).

Binnen beschermd erfgoed kan bovendien ook een onderzoekspremie aangevraagd worden voor de uitvoering van een noodzakelijk voorafgaand onderzoek, in casu archeologisch vooronderzoek (Onroerenderfgoedbesluit art. 11.3.5,2° en art. 11.3.1.,2°).

Wanneer opgravingen binnen de archeologisch beschermde site niet vermeden kunnen worden, is daarnaast ook voorzien in een premie voor buitensporige opgravingskosten (Onroerenderfgoedbesluit art. 11.7). Deze is bedoeld voor occasionele bouwers die de kosten niet kunnen vermarkten en waarvan niet verwacht kan worden dat ze zich aansluiten bij een archeologisch solidariteitsfonds.

Na de definitieve bescherming, kan ten slotte ook een erfgoedpremie aangevraagd worden voor werkzaamheden en beheersmaatregelen die noodzakelijk zijn voor het behoud of de herwaardering van de erfgoedkenmerken van de beschermde archeologische site (Onroerenderfgoedbesluit art. 11.2.1).

Arrest nr. 132/2015 van 1 oktober 2015 van het Grondwettelijk Hof, B.13.4 stelt ten slotte: 'Het decreet bevat geen vergoedingsregeling, maar verbiedt evenmin dat de rechter in het kader van een concreet beschermingsbesluit onderzoekt of op grond van het beginsel van de gelijkheid van de burgers voor de openbare lasten toch een vergoeding moet worden toegekend'.

Bij het opstellen van het dossier werd overleg gepleegd met de gemeente Neerpelt en het agentschap Natuur en Bos. In deze fase werden inderdaad de privé- eigenaars niet betrokken bij het overleg. Conform de bepalingen van het decreet werden de privé- eigenaars en andere zakelijkrechthouders wel geïnformeerd tijdens het openbaar onderzoek, de hoorzitting van 12 januari 2017, en een daaropvolgend overleg op 20 april 2017.

2.2. Bezwaar uitgebracht door bezwaarindiener 2 tijdens het openbaar onderzoek

'Dat er 2000 jaar geleden landbouw is geweest en dat dit geeneens van de grond zichtbaar is vind ik niet reden genoeg om aan grondverminderingswaarde te doen. Dat er

verminderingswaarde is valt niet te betwisten. Bosbouwbedrijven zijn niet opgezet met beperkingen omdat ze heden ten dage met zware machines bomen afdoen en niet graag horen van beperkingen hoe ze moeten rijden zoals beschreven in de ons toegestuurde informatie.'

'Bij verkoop zullen de opgesomde voorwaarden ook een negatieve invloed hebben op de koopsom'.

Behandeling van de bezwaren:

We verwijzen hier naar de behandeling van de bezwaren aangaande de financiële aspecten in 2.1.

2.3. Bezwaar uitgebracht door bezwaarindiener 3 tijdens het openbaar onderzoek

'Het gebied wordt ingedeeld in zones A en B, omdat men beweert dat men de Celtic Fields juist weet zitten in de A zones. Waarom de B zones dan ook beschermen?' Met de redenering van eventueel aanwezige sporen kan men bezig blijven.'

'Uit ondervinding weten we dat openbare instanties door het wisselend beleid en nieuwe aanpassingen van dossiers weinig betrouwbaar zijn in het maken van afspraken, hierdoor legt men met deze bescherming gegarandeerd een hypotheek op het hele gebied met alle beperkingen en (financiële) gevolgen voor de eigenaars in de toekomst.'

Behandeling van de bezwaren:

De redenen waarom ook de zones B zijn opgenomen in de archeologische bescherming wordt gemotiveerd in het inhoudelijk dossier, en stoelt op een gefundeerde kennis van de archeologische aard en waarde van gebieden met Celtic Fields. De zones tussen de Celtic Field structuren bevatten immers ook sporen van nederzettingen, begraafplaatsen en andere archeologische relictten. De reden van de afbakening van het gehele bosgebied is gerelateerd aan de gunstige conserverende bodemkundige omstandigheden in het bos.

We verwijzen hier verder naar de behandeling van de bezwaren aangaande de financiële aspecten in 2.1.

2.4. Bezwaar uitgebracht door bezwaarindiener 4 tijdens het openbaar onderzoek

'...wij hebben daar grond liggen en vrezen dat we die dan niet meer kunnen bewinnen en het is onze kostwinning en ook vermindering waarde van de grond.'

Behandeling van de bezwaren:

We verwijzen hier naar de behandeling van de bezwaren aangaande de financiële aspecten in 2.1.

2.5. Bezwaar uitgebracht door bezwaarindiener 5 tijdens het openbaar onderzoek

'Ik was niet op de hoogte gebracht van de vergadering en heb ook geen info ontvangen en ben eigenaar van perceel op de Kolis.'

Behandeling van de bezwaren:

Het kadaster duidt geen percelen aan van deze eigenaar die in de perimeter van de bescherming van het Kolisbos gelegen zijn. De eigenaar werd na dit bezwaar gecontacteerd maar het agentschap verkreeg geen verder antwoord.

2.6. Bezwaar uitgebracht door bezwaarindiener 6 tijdens het openbaar onderzoek

'Ik ga niet akkoord met het dossier. Wij willen de bospercelen dunnen gelijk het moet en het hout er uit doen gelijk het moet.'

Behandeling van de bezwaren:

We verwijzen hier naar de behandeling van de bezwaren in 2.1.

2.7. Bezwaren uitgebracht door bezwaarindieners 7, 8 en 9 tijdens het openbaar onderzoek

Deze bezwaren zijn identiek.

'Bij deze wensen we ons principieel te verzetten tegen de voorgestelde bescherming, aangezien deze onoverkomelijke maatregelen bevat die de mogelijkheid tot zandontginning van het gebied, zoals voorgesteld in het Bijzonder Oppervlakedelfstoffenplan 'Zand in Limburg' (2006). Het tot bescherming voorgestelde gebied maakt deel uit van de voorgestelde uitbreiding van de zandontginning.'

'Ingevolge de voorgestelde bescherming wordt ons de mogelijkheid tot verdere ontginning volledig ontnomen, tenzij er buitenproportionele kosten worden gemaakt om he betreffende erfgoed te conserveren.'

'Verder zijn wij eigenaar van enkele bospercelen binnen de voor bescherming aangeduide zone. Het verdere bosbeheer en de opbrengsten van bosonderhoud, rekening houdend met de opgelegde beschermingsmaatregelen in functie van het bosbeheer, zullen leiden tot aanzienlijke meerkosten van de onderhoudswerken en tot minderopbrengsten van de houtverkoop.'

'Wij gaan er dan ook van uit dat de overheid die ons deze bescherming oplegt ofwel de procedure tot bescherming stopzet of ons minstens integraal vergoedt voor de kosten die wij hebben gemaakt of dienen te maken en voor de minderopbrengsten die de conservering van het archeologisch erfgoed teweeg brengt.'

Behandeling van de bezwaren:

We verwijzen hier naar de behandeling van de bezwaren aangaande de financiële aspecten in 2.1.

2.8. Bezwaar uitgebracht door het Ministerie van Landsverdediging tijdens het openbaar onderzoek

Een deel van de percelen, 903G6, 903K6 en 903F6 werd op 3 januari 1961 door Defensie gekocht om te worden ingelijfd bij het militair domein van Kleine Brogel. De mutatie van deze verkoop werd evenwel door het kadaster niet doorgevoerd. Hierdoor is Defensie nu eigenaar van een deel van deze 3 percelen die getroffen worden door het beschermingsbesluit en zelfs ingedeeld worden onder Zone A.'

'Om de activiteiten van Defensie op de betrokken zone niet te hypothekeren , vraagt Defensie om de delen van de voornoemde percelen gelegen op militair domein, niet op te nemen als archeologische site.'

'Daarnaast vestig ik er de aandacht op dat , ingeval van een militair domein, een rangschikkingsbesluit in ieder geval geen uitvoering kan krijgen, wanneer het onverenigbaar is met de bestemming van het goed van het openbaar domein waarop het betrekking heeft. De Minister van Landsverdediging zal op ieder ogenblik die verenigbaarheid kunnen toetsen aan het wisselend karakter van de noodwendigheden van 's lands defensieve behoeften. Ik verwijs in dit verband naar het advies nr. A29.042/VII-9-847 van 22 augustus van de Afdeling Administratie van de Raad van State.'

Behandeling van de bezwaren:

De percelen waarvan melding maken inderdaad voor een zeer kleine oppervlakte deel uit van het militair domein, de aanpassing van de kadastrale percelen is echter inderdaad nooit doorgevoerd. Aangezien deze zone aan de rand van de te beschermen zone is gelegen, er geen Celtic Field structuren zichtbaar zijn hier, en het huidige landgebruik en de impact van dit landgebruik duidelijk verschillen met de rest van het gebied, worden deze zones geschrapt uit de afbakening van de bescherming.

2.9 Hoorzitting van 12 januari 2017

Op de hoorzitting waren circa 35 personen zijn aanwezig: eigenaars van bos in het gebied, pachters van landbouwgrond in het gebied, landbouwers in het gebied, jagers (WBE), Heemkundige Kring en geïnteresseerden.

Er werd een toelichting gegeven over de inhoudelijke motivatie van de archeologische bescherming, en de rechtsgevolgen.

Tijdens deze hoorzitting werden volgende bezwaren geopperd:

1. -"Twee jaar geleden kocht ik een bos van 6 ha. Noch de gemeente, noch de makelaar, noch de notaris, gewoon niemand heeft mij ingelicht over de Celtic Fields."
2. -"Er is geen normale (en betaalbare) bosexploitatie meer mogelijk."
3. -"Waarom is de westenzijde van Peerderbaan opgenomen binnen de afbakening?"

Behandeling van de bezwaren:

Wat betreft punt 1 werd toegelicht dat de uitgestrektheid en goede bewaring van de Celtic Fields in het Kolisbos inderdaad nieuwe kennis is, die werd verkregen aan de hand van het gebruik van het Digitaal Hoogtemodel Vlaanderen II (beschikbaar sinds 2015), en het evaluatieonderzoek dat werd uitgevoerd (eveneens 2015).

Punt 2: We verwijzen hier naar de behandeling van de bezwaren in 2.1.

Punt 3: deze zone is meegenomen in de bescherming omdat aan de hand van de gegevens van vroegere opgravingen de Romeinse site zich tot deze zone uitstrekt.

3. Eindconclusie

De uitgebrachte adviezen en bezwaren **uitgebracht na de voorlopige bescherming en voorafgaand aan de definitieve bescherming** hebben invloed op het inhoudelijk dossier en het beschermingsbesluit. Het inhoudelijk dossier en het beschermingsbesluit werden als volgt

aangepast:

Naar de bezwaren uitgebracht door het Ministerie van Landsverdediging werd de perimeter van de bescherming aangepast. Het betreft delen van de percelen 903G6, 903K6 en 903F6.

Naar de adviezen en bezwaren van de privé- eigenaars in het kader van het openbaar onderzoek, de hoorzitting georganiseerd op 12 januari 2017, en het overleg met de privé- eigenaars op 20 april 2017, werd het ministerieel besluit als volgt aangepast:

In artikel 3.2° werd 'landgebruik als naaldbos' gewijzigd in 'landgebruik als bos' en 'omzetting naar loofbos' geschrapt. Hiermee wordt tegemoet gekomen aan de huidige samenstelling en exploitatie van het bos. De analyse van het DHM toont dat de bewaring van de Celtic Field structuren niet wordt beïnvloed door de aard van het bos (loof- of naaldbos).

Artikel 3.3° werd afgestemd met het huidige bosbeheersplan, de noden van de huidige bosexploitatie, en het beheer van het onroerend erfgoed. Daarom werden de volgende bepalingen geschrapt:

- b) het 'werken met rijplaten (zeer duur en niet nodig wanneer bepaling artikel 3.3°a wordt nageleefd);
- c) 'met lange armen te werken om het aantal rijbewegingen te beperken'.
- d) 'steeds op dezelfde plek over een wal van het Celtic Field systeem te rijden om schade te minimaliseren (op de plek zelf zal de schade groter zijn, maar de rest wordt gespaard);
- 'haaks over een Celtic Field wal rijden in de plaats van schuin erover om schade te minimaliseren.'

Deze geschrapte bepalingen werden afgestemd op het bosbeheersplan en aldus vervangen door de volgende formulering:

'-bij elke exploitatie telkens dezelfde routes gebruiken (vaste exploitatiewegen)'.

Artikel 3.4° uit het ministerieel besluit van de voorlopige bescherming wordt geschrapt.

Artikel 3.5° uit het ministerieel besluit van de voorlopige bescherming wordt artikel 3.4°. In dit artikel worden de voorwaarden voor het vellen/ rooien van bomen nauwkeuriger omschreven, bv. met betrekking tot het gebruik van de stronkenfrees.

Artikel 3.6° van het ministerieel besluit van de voorlopige bescherming wordt artikel 3.5°. De formulering m.b.t. tot plaggen en ontgronden in de zones met zichtbare Celtic Field structuren (zone A) wordt gewijzigd van 'dient vermeden te worden' tot 'is niet toegestaan'.

In c) van dit artikel wordt begrazing behouden als preferentiële vorm van beheer, de bepaling 'door schapen' wordt geschrapt.

Artikels 3.7°, 3.8° en 3.9° van het ministerieel besluit tot voorlopige bescherming worden artikels 3.6°, 3.7° en 3.8°.

Artikel 5 (toelatingsplichtige werken) wordt als volgt aangepast:

- Onder 2° wordt 'het bosbeheer' toegevoegd.
- Bij 6° wordt 'aanplanten, vellen en ontstronken' geschrapt.
- Bij 7° wordt het 'afvoeren van de plaggen' geschrapt.
- 8° wordt geschrapt (er is geen grasland aanwezig in het gebied).
- 10° wordt geschrapt (het omvormen tot heide).
- 9°, 11° en 12° uit het ministerieel besluit bij de voorlopige bescherming worden respectievelijk 8°, 9° en 10°.